

СТАНОВИЩЕ

От

доц. д-р Светлана Веселинова Йорданова, д.м.,

Доцент към катедра „Ортодонтия“, Факултет по дентална медицина
при Медицински университет Пловдив;

Външен член на Научното жури, определено със Заповед № Р- 109-560 на Ректора
на МУ-Варна.

Относно

дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Ортопедична стоматология“, в професионално направление: 7.2 Дентална Медицина, от област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт на тема „Подобряване качеството на живот при пациенти с хъркане и обструктивна сънна апнея чрез интраорални апарати“

на д-р Людмил Христов Матев, докторант в самостоятелна форма на обучение към катедра „Дентално материалознание и пропедевтика на протетичната дентална медицина“ на Факултет по дентална медицина при МУ– Варна с научни ръководители доц. д-р Христина Иванова Арнаутска, д.м. и доц. д-р Марио Петров Милков, д.м.

Данни за кандидата:

Д-р Людмил Матев е роден на 15.09.76 г. в гр. Варна. През 2003 г. завършва Медицински университет – София, специалност „Дентална медицина“. От 2008 г. работи като асистент в катедра „Протетична дентална медицина“. От 2018 г. до днес е асистент в катедра „Дентално материалознание и пропедевтика на протетичната дентална медицина“. От тогава д-р Матев е зачислен като докторант в самостоятелна форма на обучение към същата катедра. Владее английски език. Член е на БЗС и БНДДМ.

Актуалност на темата и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата, която д-р Матев е избрал за своя дисертационния разработка е актуална и с голям научен и практичен потенциал. Сънната апнея е опасно разстройство на съня, с

MEMORANDUM

TO :

FROM :

SUBJECT :

DATE :

RE :

1. The purpose of this memorandum is to

2. It is recommended that

3. The following information is being provided for your information

4. The attached documents contain the details of the project

5. It is requested that you review the documents and advise me of any comments

6. Your attention is directed to the fact that the project is subject to change

7. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

8. It is expected that the project will be completed by the end of the month

9. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

10. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

11. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

12. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

13. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

14. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

15. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

16. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

17. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

18. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

19. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

20. The project is being undertaken in accordance with the terms of the contract

редуващи се периоди на спиране и възобновяване на дишането, както и с повишено съпротивление на горните дихателни пътища. Честота на разпространение и е все още твърде висока. Основните и симптоми повишават риска от възникване на редица други общи заболявания. Влиянието на апнеята върху цялостното физическо и психическо здраве на индивида и качеството му на живот и същевременно многото неизяснени в тази насока въпроси, правят дисертационната тематика изключително значима.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е разработен в правилна последователност и в достатъчен обем. Той е написан върху 165 стр. и е онагледен с 6 таблици, 81 фигури и 3 приложения. Библиографската справка е съвременна и обхваща 332 литературни източника / 7 на кирилица и 325 на латиница/ с преобладаващи заглавия от последните пет години.

Литературният обзор е целенасочен и достатъчно информативен, по отношение на авторите работили по проблемите свързани с дисертационните задачи. Анализирани са рисковите фактори, диагностиката, лечението и качеството на живот при пациентите с обструктивна сънна апнея.

Така е конкретизирана и ясно формулирана **целта** на дисертационния труд, а именно да се проучи ефективността на диагностичните и терапевтични подходи за подобряване качеството на живот при пациентите с хъркане и ОСА и патологичен дентален статус. За нейното постигане са формулирани пет задачи, реализирани при използване на оптимални, съвременни методи на изследване.

Материалът е достатъчен за извеждане на достоверни и репрезентативни резултати. **Методиката** на експериментите е широкообхватна, съобразена с изпълнението на поставените задачи. Преди и след лечение на пациентите са приложени специфични за денталната медицина и специалистите по сънна апнея методи на изследване. За лечение са използвани интраоралния апарат Silensor-sl на Еркодент и CPAP.

Резултатите са добре описани, подходящо онагледени с достатъчно изображения, фигури и таблици и са подложени на подробен статистически анализ.

По първата задача е установен, профила на пациентите със симптоматика на хъркане и ОСА - мъже на възраст над 45г. с наднормено тегло и затлъстяване(ИТМ над 30 кг/м2). Открита е взаиморъзката между чувството за умора след сън и редица показатели.

По втората задача е доказано влиянието на захапката на пациента върху повишаване риска от ОСА. Изследването на динамиката на функционалните показатели на дишането показва как и с кои величини си корелират кардио-васкуларния риск, АНІ и АІ.

По третата задача е установено, че след провеждане на лечение се наблюдава значително подобрене в стойностите на СRI, АНІ и НІ. Също се установи, че при пациентите с нисък риск се постигат по-добри резултати с интраоралните апарати, докато при тези с умерен и висок риск резултатите са по-добри с СРАР. Данните са обективно и коректно представени и подкрепени с редица изображения и графики.

По четвъртата задача се доказва, че отделните елементи от качеството на живот се различават съществено при мъжете и жените. Качеството на живот е по -добро при жените и се повлиява зчително по-добре отколкото при мъжете след лечение с интраорални апарати.

По пета задача е изработен диагностично- терапевтичен алгоритъм при възрастните болни с хъркане и ОСА и патологичен дентален статус. Систематизирано е кога да се провежда лечение с индивидуализирани орални апарати и кога с СРАР. Подчертано е значението на интердисциплинарния екип при лечението на сънна апнея.

Направените 13 **извода** са с научна точност и са логично следствие от получените резултати.

Приносите са разделени в три основни групи: приноси с научно-приложен характер, приноси с оригинален за страната характер и приноси с потвърдителен характер. **По-важните** от които са:

1. За пръв път в България се прави оценка на честотата, рисковите фактори, диагностиката, лечението и качеството на живот на пациенти с обструктивна сънна апнея и дентална патология.
2. За пръв път в България е подложено на критичен анализ използването на интраорални апарати за лечение на обструктивна сънна апнея.
3. Отделя се специално внимание на участието на лекаря по дентална медицина в мултидисциплинарния екип за лечение на обструктивна сънна апнея и хъркане.
4. Установен е рисковият профил на пациентите с ОСА сред българската популация - мъжки пол, наднормено тегло и затлъстяване, степента на сила и честота на хъркането.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is crucial for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent data collection procedures and the use of advanced analytical techniques to derive meaningful insights from the data.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in data management and analysis. It discusses how modern software solutions can streamline data collection, storage, and processing, thereby improving efficiency and reducing the risk of errors.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data management, such as data quality, security, and privacy. It provides strategies to mitigate these risks and ensure that the data remains reliable and secure throughout its lifecycle.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It stresses the importance of ongoing monitoring and evaluation to ensure that the data management processes remain effective and aligned with the organization's goals.

6. The sixth part of the document provides a detailed overview of the data management framework, including the roles and responsibilities of various stakeholders involved in the process.

7. The seventh part of the document discusses the impact of data management on organizational performance and decision-making. It illustrates how high-quality data can lead to better strategic decisions and improved operational efficiency.

8. The eighth part of the document explores the future trends in data management, such as the increasing use of artificial intelligence and machine learning to enhance data analysis capabilities.

9. The ninth part of the document provides a comprehensive list of references and sources used in the research. It includes academic journals, industry reports, and technical documents related to data management and analytics.

10. The tenth part of the document offers a detailed description of the data management process, from data collection to data archiving, ensuring that all aspects are covered in a systematic manner.

11. The eleventh part of the document discusses the importance of data governance and the role of a data governance committee in ensuring that data is managed in a compliant and ethical manner.

12. The twelfth part of the document provides a final summary and concludes the report. It reiterates the key points and emphasizes the need for continuous improvement in data management practices.

5. Разработен е диагностично-терапевтичен алгоритъм при възрастните болни с хъркане и ОСА и патологичен дентален статус.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Във връзка с дисертационния труд авторът е популяризировал научните си разработки в 3 публикации, като в две от тях той е самостоятелен автор.

Авторефератът е изписан в 66 страници и е правилно структуриран. Той отговаря напълно на изискванията на закона за развитие на академичните кадри.

В заключение:

Дисертационният труд на д-р Людмил Матов напълно покрива изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на МУ-Варна. Разглежданият проблем е актуален за съвременната практика. Получените резултати потвърждават ролята на мултидисциплинарния екип за ранно определяне поредността на прегледите на пациента от различните специалисти. Доказано е значението на интароралните апарати при лечение на пациенти с първично хъркане без ОСА и като дългосрочна поддържаща терапия при пациенти с ОСА, но след лечение на общите им заболявания и лечение със СРАР.

Научната разработка както и професионалните качества на докторанта, ми дават основание да гласувам убедително с „Да“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ на д-р Людмил Матов и препоръчвам на уважаемото Научно Жури да присъди научната и образователна степен „Доктор“ по научна специалност „Ортопедична стоматология“ на д-р Людмил Христов Матов.

04.02.2022 г.

гр. Пловдив

Изготвил становището:

/доц. д-р Светлана Йорданова, д.м./

